

Splav!

Sobotecký pravidelný lehce
avantgardní věstník

Microsoft Internet Explorer
Microsoft Internet Explorer
Microsoft Internet Explorer

08/07/09

11.5

unknown error

Malé redakční dráma aneb proč nepíši

úvodník

Osoby: Redaktorka; Šéfredaktor; Redaktoři I.–III.; Sazečka; Domorodec; Ostatní; Spící účastníci festivalu, přítomní jen potenciálně v myslích všech píšících

Čas: hodně pozdě po půlnoci, blíží se poslední uzávěrka

V redakci

Redaktorka: *No jo, zase divadlo. Vo ničem jiným psát neumím.*

Šéfredaktor (Redaktorce): *Máš dvě hodiny do uzávěrky.*

Redaktorka: *Tak to si radši ještě dám bílý. A cigáro.*

V podloubí na cigaretě

Domorodec: *Odkud jsi?*

Redaktorka: *Tady z redakce Splav!u. Máme základnu nad záchodkama.*

Domorodec: *Teď už to tady nemá úroveň. Před dvanácti, třinácti lety tady všichni hrozně chlastali a zvraceli do kašny. Podobně jako Fráňa. Můj dědeček ho znal, a když nebyl Šrámek ožralej, nenapsal ani řádek. Teď to tady stojí za hovno.*

Redaktorka: *Díky za cigárko. Už musím zpátky, dopsat recenzi. Mám za hodinku deadline. Tak nashle.*

Domorodec: *No jo, ti mladí.*

Zpátky v redakci

Redaktor I.: *Tak co divadlo?*

Redaktor II.: *Nelíbilo?*

Redaktor III.: *Líbilo?*

Redaktorka: *Mně se to teda ani moc nelíbilo.*

Redaktor: *Ale proč, vždyť to bylo dobrý. Krásný výtvarný pojetí a tanec taky dobrej.*

Redaktorka: *Já ani nevím, takový přetěžující, samoúčelný. Ještě, že recenze může být čistě subjektivní a nemusím to obhajovat.*

Redaktor: *Prostě to každé vidí jinak.*

Místností proletí neslyšně myšlenka: *A je to špatně??*

Redaktorka: *Uf, už jenom dvě stě znaků. A navíc mi vypadla D klávesa. Jsem unavená.*

Sazečka: *Já ne, heč.*

Redaktorka: *A na čem frčíš?*

Sazečka: *Na adrenalinu.*

Redaktorka: *A je to legální?*

Redaktorka zkouší po dopsání článku ještě zajít do Šrámkovy zahrady, na dvě deci bílého vína. Okénko je už zavřeno. Hlavou jí bleskne myšlenka, proč se vlastně zahrada jmenuje podle Fráni Šrámka. No nic, stejně vstává za tři hodiny, aby u snídaně prodávala Splav!y. Zapálí si poslední dnešní ranní cigaretu a odchází spát.

Helena
Kunčarová

program

PROGRAM

09.00 sál spořitelny

Mgr. Eva Lehečková: Čeština na internetu

Přednáška

09.00 – 11.00

Dětská dílna

Zahrada Šrámkova domu

11.00 sál spořitelny

Mgr. Jan Chromý: Internetová jazyková příručka

13.30 zahrada Šrámkova domu

Mgr. Dominika Šrajerová: Český národní korpus

Seminář

16.00 Šrámkův dům

Zdeněk Svěrák: Krápník a Františka

Poslech rozhlasové hry

17.00 zahrada Šrámkova domu

Sylva Fischerová

Autorské čtení

19.30 sál spořitelny

Jiří Seydler, Jiří Šlupka Svěrák: Janík, hojaho, zbojník

Východočeské divadlo Pardubice

22.00 zahrada Šrámkova domu

The Angličan

One-man show

22.00 Šrámkův dům

Blow Out

Projekce filmového klubu

JÍDELNÍČEK

8.00–9.00

snídaně: masová pomazánka, chléb, čaj

11.30–13.00

oběd: čevabčiči, brambory, obloha

17.30–19.00

večeře: párek, houska, hořčice, čaj

Omezení, nebo obohacení?

recenze

Při slovech jako diskusní server či e-learning se mi vybavuje model budoucího člověka, který uzavřený ve své buňce ťuká hranatými prsty do klávesnice. Takové vnímání technologií je samozřejmě iracionální, protože jak na včerejší přednášce řekla tvůrkyně e-learningových programů PaedDr. Jana Vejvodová, CSc., na technice samé není nic špatného, pokud ji umíme správně používat.

Tato energická žena plná entuziasmu a se zdravým pohledem na věc několikrát zdůraznila, že e-learning, tj. využití informační technologie pro výuku, není vytvářen k tomu, aby nahradil učitele ani klasickou výuku, nýbrž k tomu, aby nabídl možnosti, jak výuku doplnit nebo zastoupit v případě, že její prezenční uskutečnění není možné. Pro mě osobně by se ideální výuka podobala dialogu ve stínu stromu na řeckém venkově. Avšak kromě samotné techniky, která se člověku spojuje s představou umělosti a neosobnosti, živí nedůvěru vůči technologii i nová terminologie, jako např. „tutorka“. Ale i tento odpor budící neologismus se může stát slovem, ke kterému bude mít uživatel intimní vztah – sedmiletá holčička otázaná, co si pod tímto pojmem představuje, odpověděla „to je velící rusalka“. Také si kladu otázku, nakolik písemná komunikace, na níž je e-learning založen, může vytvářet sociální kontakt. Jenomže takto se mohl ptát i člověk, který si před sto lety dopisoval se svou přítelkyní. Dnes mají dopisy auru výjimečnosti a literárnosti – jak tomu bude za sto let s diskusními servery? Každému vyhovuje jiný způsob učení a komunikace a každý způsob učení a komunikace slouží jinému cíli – e-learning bude obohacením, bude-li efektivní a bude-li jednou z možností, kterou si jedinec bude moci svobodně vybrat.

Lucie
Koryntová

O interaktivních učebnicích a jiných učitelských trumfech

recenze

Včera před obědem vyslechlo početné publikum prezentaci titulů plzeňského nakladatelství Fraus. Odborný konzultant Martin Kuneš se zápal a nadšením představil výběr z edičního plánu – systémové a interaktivní učebnice a na ně navazující slovníky, encyklopedie (řadu ČTI+ pro 1. stupeň základní školy a řadu CO – JAK – PROČ pro starší žáky, jež má v současné době 50 dílů a je upravenou verzí obdobných encyklopedií německých) a populárně naučnou literaturu. Už dříve bylo nakladatelství vyhlášené díky materiálům pro výuku cizích jazyků. Navíc v minulých letech vydalo kompletní řadu učebnic pro 2. stupeň základní školy, odpovídající jednotlivým vzdělávacím oblastem, a od r. 2007 průběžně vydává učebnice pro 1. stupeň.

Důležitou součástí Kunešova vystoupení bylo představení interaktivní učebnice. Při práci s ní lze užít texty a obrázky z učebnice klasické, ale také další nabídky skryté za ikonami: učitel může předvádět různé animace, audio- a videoukázky, ale také se jedním kliknutím dostat k podobnému tématu v učebnici jiného předmětu, aby žákům snadno a rychle objasnil mezipředmětové vztahy. Kromě toho si učitel do takové učebnice může vkládat odkazy vlastní.

Nakladatelství se při tvorbě učebnic zabývá teoretickými metodickými otázkami, pořádá semináře a založilo instituci s názvem Akademie moderního vzdělávání. Více k tomu se lze dozvědět na internetových stránkách <http://www.moderni.vzdelavani.cz> a <http://www.interaktivni-vyuka.cz>.

V této zprávě nemohu předvedené učebnice ani další knihy podrobně hodnotit, ale dovoluji, abych uvedl jeden svůj dojem: cvičení a testy z českého jazyka, jaké jsme viděli v ukázce („Poznáš, jestli je věta správně?“), zřejmě zpravidla ověřují jen mechanické znalosti (pravopis) nebo zůstávají u zábavných, leč prvoplánových hrátek se slovy. Pokud je takových cvičení příliš, do jisté míry ve výuce zabírají prostor problémovým jevům, na něž by na druhém stupni základní školy už mělo dojít.

A ještě jedna pochyba. Jak jste si jistě ve Splav!u přečetli, někteří čtenáři nás podceňují, když náš časopis označují za věstník, a srovnávají nás s novinami, které jim běžně přicházejí do rukou, nepožadují invenčnější žurnalistiku. Ve stejném duchu si i já na závěr tohoto článku mohu dovolit zapochybovat o publiku včerejší podařené frausovské prezentace: u některých vyučujících nové možnosti ve výuce bezpochyby vzbudily nadšení, u jiných však podle mého názoru vyvolaly tak maximálně zděšení z toho, jak daleko jsou oni sami za svými žáky, nebo případně trapnou rezignaci na užití nových médií.

František
Martínek

Den s interaktivní tabulí

recenze

Musím říct, že dnešní den s interaktivní tabulí pro mne nebyl zcela novou zkušeností. Práci s ní částečně znám. Jako všechny sobotecké pořady mi však dnešek přinesl mnoho nových podnětů – k zapamatování i k zamyšlení.

Svižný, živý projev dr. Vejvodové přednášející o e-learningovém vyučování se poslouchal přímo s radostí. Objasnili jsme si množství pojmů, souvislostí, ukázali i řadu možností a způsobů využití. Nechyběla ani řada polemických otázek o přednostech, ale i rizicích tohoto způsobu výuky – to vše za účelné podpory interaktivní tabule.

Odpoledne s InterAKTIVNÍ čítankou na interaktivní tabuli!? Čítanka sama je určitě obrovské a přínosné dílo. Mnozí z vyučujících si uvědomili a někteří i nahlas přiznali, že na podobnou pomůcku dlouho čekali – bohužel někteří až na práh důchodového věku. Mnozí si celoživotně shromažďovali

materiály, jež do vyučování přinášeli a nejrůznějšími způsoby užívali, ale nikdo z nás není tak velký odborník, aby mohl dát dohromady takové množství souvislostí a poznatků z mnoha oborů. Učebnice nám umožňuje zakomponovat své osvědčené zkušenosti do této nové pomůcky, využít jen část nabízených informací – nebo učebnici odložit zcela a opřít se pouze o své zkušenosti. Hlavně však ušetří učitelé čas přípravy na to, aby si materiály hledal, kompletoval, nastavoval... Po prohlédnutí učebnice, zvláště při opakovaném užití, má tedy mnohem více času si dobře stanovit cíle větších celků i jednotlivých hodin tak, aby nebyly jen znalostní, ale zasahovaly do různých hladin Bloomovy taxonomie, aby mohl plánovat a sledovat rozvoj klíčových kompetencí svých žáků. Rovněž pro povinné zařazení průřezových témat nabízí čítanka mnohem širší možnosti. Nevím, do jaké míry pomůže metodika najít nejrůznější metody, jimiž budeme k těmto cílům směřovat.

A tady vidím dvě slabiny dnešního odpoledne. O AKTIVNÍM užívání jsme PASIVNĚ poslouchali, tak pasivně, až mnoho účastníků sál opustilo, ačkoli právě toto odpoledne mělo být pomocí a podporou pro ně. Nevím, proč paní docentka, nesporná odbornice v oboru, nezvolila formu semináře. Přišli by učitelé na rozdíl mezi zpodobeními sv. Václava? Přišli by na souvislosti mezi obrázky a textem uvedeným v čítance? Jistěže by je nikdo nezkoušel – ale měli by možnost si tuto nikterak levnou pomůcku aktivně vyzkoušet. Asi by se do lekce nenacpalo tolik věcí, asi by lektorka musela stejně upozornit např. na různé účely užití filmových ukázek – ne vše si musíme a můžeme vybídat. Ale lekce by byla svižná, přitažlivá, zajímavá. To, co jsme prožili, byly nové věci naprosto starými formami.

Moje druhá výtku směřuje k tomu, že do metodiky, tedy naší pravé ruky a pomocnice, jsme ani nenahlédli. Prosím, aby mé připomínky nebyly brány jako kritika, ale námět k zamyšlení, jak postupovat jinak – a myslím, že lépe.

P. S. Poslední odstavec dopisu se týká i vás, milí Splav!áci. Letos nejste vůbec nápadně označení, tričko festivalu může nosit každý, takže vás není moc vidět. Ale hlavně! Nenašla jsem ve Splav!u mailovou adresu, kam se vám dá psát. LETOS!!! Kdybych ji tam našla, nehledala bych vás. Ale i to se zvládlo, takže vše v pohodě, jak to má na Sobotce být.

Blanka
Kotoučová

komentáře

Tereza Botlíková, 84.42.250.xxx, 7. 7. 2009, 21:40:31

Velmi děkujeme za recenzi a reakci. Na svou omluvu můžeme uvést jen tolik, že jsme o zřízení e-mailu uvažovali, ale smetli jsme celou věc ze stolu s tím, že nám stejně nikdo nebude psát. Jsme rádi, že jsme se mylili.

Vaše redakcesplav09@gmail.com.

Na vlnách ŠS

recenze

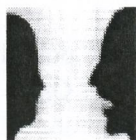
Jistě jste zaregistrovali, že i letos se v rámci odpoledního programu Šrámkovy Sobotky konají tradiční poslechy rozhlasových her, tentokrát s průvodním slovem Jakuba Kamberského, který je rovněž odpovědný za dramaturgii pořadů. Stejně jako letošní ročník ŠS reflektuje vývoj a fenomén nových médií, poslechové pořady reflektují vývoj české rozhlasové hry, potažmo režie rozhlasových her. Vybrané hry představují milníky v historii záznamu mluveného slova. Cenné jsou zejména jedny z prvních zrekonstruovaných nahrávek, Grmelův *Požár v opeře* a *Bílý tesák* podle Jacka Londona, obě ze třicátých let. Pomineme-li zvukové záznamy divadelních her (počínaje inscenací *Jiříkovo vidění* podle Josefa Kajetána Tyla, jejíž záznam byl vysílán 8. června 1926), radí se tyto nahrávky spolu s úspěšným životopisným dramatem *Cristobal Colón* (1934) dle Františka Kožíka k nejstarším původním rozhlasovým hrám u nás. (Za první původní rozhlasovou hru na světě je považována fiktivní reportáž *Danger* Richarda Hughese odvysílaná na stanici BBC 15. ledna 1924.)

V rámci přehledu vývoje rozhlasových her došlo samozřejmě i na rozhlasové zpracování kanonických děl české literatury. Stranou nezůstal ani sám sobotecký rodák, jehož *Léto* jsme mohli slyšet v pondělí, či Čapkova *Válka s mloky* v průlomové režii Jiřího Horčíčky (1958). Dnes se posluchači mohou těšit na první českou stereohru – pohádku Zdeňka Svěráka *Krápník a Františka* v režii Jana Fuchse z roku 1965. Cyklus odpoledních poslechů pak bude zakončen inscenací hry norského dramatika Pera Schreineru *Zpátky na Luční vrch*. Text, který získal cenu Radia France na festivalu Prix Europa, natočil v českém překladu Františka Fröhliche Ivan Chrz v roce 2007. Toto zpracování představuje vrchol v dosavadní práci se zvukovou složkou rozhlasové hry a je důkazem, že rozhlas po boku nových médií do budoucna jistě obstojí.

Kateřina Veselovská

Řikal Konrád

rozhovor

Jedním z dnešních prezentujících je exšéfredaktor Splav!u Mgr. Jan Chromý s tématem Internetová jazyková příručka. V rozhovoru vedeném po e-mailu jsem se ho s radostí na některé věci tomuto tématu příbuzné vyptal.

Jaké tradiční typy jazykových příruček v sobě internetová příručka ÚJČ spojuje? Může zájemci o kultivované jazykové vyjádření plně nahradit např. papírová Pravidla českého pravopisu, nebo v ní oproti nim něco schází?

IJP spojuje mnohé, respektive vychází z mnohého. Novou jazykovou příručku koneckonců nemůžete udělat pouhým spojením těch předchozích – snad ani ne z ideových či morálních důvodů (ostatně, za krátkou dobu existence IJP nám už ji někdo „vykradl“ pro účely své praktické, tištěné příručky), ale spíše z důvodů věcných. Příručky, které se považují za základní a z nichž jsme samozřejmě vycházeli (PČP, SSC, SSJČ, Nový akademický slovník cizích slov), se totiž v řešení sporných otázek nezřídka liší. Jedním z nelehkých úkolů tedy bylo vyrovnat se s problémem nejednotnosti dosavadní kodifikace.

Dá se říct, že v PČP není žádná informace, která by v IJP chyběla (snad kromě pravidel transkripce z cizích jazyků do češtiny, obsažených v akademických PČP). Naopak, IJP je o dost bohatší, obsahuje gramatické výklady (především o problémových jevech formální morfologie), je tam velice dlouhé a podrobné pojednání o shodě apod. Toť k obsahu. Kdybych měl rozdíl mezi IJP a PČP nějak pojmenovat z hlediska přístupu, řekl bych, že PČP poučují (udávají, co se má používat, ale nevysvětlují proč), zatímco IJP se snaží věci vysvětlovat (a dá se říct, že je v hodnocení jednotlivých jevů i tolerantnější).

Jaké jsou nejproblematictější oblasti české pravopisné a tvaroslovné kodifikace?

Jde o to, z jakého úhlu pohledu problematické. Jestli tě zajímá to, co dělá českým mluvčím největší problémy, tak to jsou (soudě podle toho, na co padá nejvíc dotazů v jazykové poradně ÚJČ) čárky, velká písmena, skloňování cizích vlastních jmen. Myslím, že moc dotazů (snad kupodivu?) nepřichází na banální věci jako psaní *i/y*, *n/nm*, *mě/mně* apod.

Myslím ale, že může být zajímavé podívat se na problematičnost kodifikace z hlediska lingvistického. Vezměte si třeba kodifikaci velkých písmen – ta je tak nepraktická, že ji běžný mluvčí prostě nemůže ovládnout (kdo z čtenářů například s jistotou ví, jestli se *p-Petřínská rozhledna* píše s malým nebo velkým *p*?). Mně osobně velmi vadí ustanovení ohledně dlouhých a krátkých samohlásek v některých cizích slovech, protože je značně neintuitivní (kdo z vás by například řekl, že psaní *stádium* s dlouhým *á* je chyba?). Sporných věcí by se ale bohužel našla spousta...

Uvažuje se i přes vznik IJP o nějaké nové verzi Pravidel, nebo existence internetové příručky takovou potřebu odsouvá?

O nových PČP člověk občas něco zaslechne, ale pokud vím, není to věc na pořadu dne (ani roku, dvou). Osobně (a to zdůrazňuji, s některými kolegy bych se v tom asi neshodl) se domnívám, že vydávat nová Pravidla nemá v dnešní době smysl. PČP svou koncepcí vycházejí z období silně brusičského, z počátku 20. století (jejich bezprostřední předchůdci, např. matiční Brus, pocházejí už z 3. třetiny 19. století). Tato koncepce je podle mého názoru v dnešní době zcela nedostatečná – jak už jsem uvedl, PČP jen poučují (i když se schovávají za to, že jsou pouze „doporučující“, nikoli „závazná“), nevysvětlují. Dá se říci, že mluvčí češtiny

mohou buď PČP přijmout, nebo nepřijmout, ale málokdo je vlastně schopen zdůvodnit, proč tak činí. IJP se oproti tomu přece jenom snaží o určitá vysvětlení, byť si myslím, že by vše bylo možné ještě mnohonásobně zlepšovat a doplňovat.

Kdyby ses mě zeptal na to, jak by měla vypadat ideální, moderní příručka, která by se měla na školách používat, tak bych řekl, že by neměla reflektovat pouze pravopisné a (částečně) morfologické problémy (jak činí PČP), ale měla by se věnovat především otázkám komunikace v širokém slova smyslu. Jazyková výchova by podle mě měla lidi učit, jak vytvářet smysluplné mluvené a psané projevy, měla by jim vštípit základy argumentace, měla by je naučit číst, prohlédnout jazykové klamy atd.

Velkou část těchto úkolů ovšem jistě plní současné mluvnice či některé kvalitní učebnice...

Některé školské učebnice dneska určitě komunikaci akcentují, a to je dobře. S těmi mluvnicemi si ale úplně jistý nejsem. Třeba Příruční mluvnice češtiny má sice např. kapitoly o textu, stylu a o výpovědi, ale myslím, že to čtenáře nic moc nenaučí, aspoň ne v tom smyslu, jak by měl sám vytvářet své projevy.

Když už se musejí děti ve čtvrté třídě učit jako básničku „zpytovat, pýr, pýřit se, čepýřit se“, aniž by jim někdo řekl o pyžamu a pyrotechnice (anebo o byznysu místo babyky), nemohl by aspoň oficiální seznam vyjmenovaných slov jak v PČP, tak v IJP zaregistrovat, že tvaru „bydlit“ v dnešní češtině už dávno nikdo neužívá?

Proč se ve vyjmenovaných slovech uvádí pouze tzv. domácí slova (mimochodem, pokud vím, třídu „domácích“ slov nikdy nikdo teoreticky nevymezil, dost dobře to ani nejde – srov. etymologický slovník) a ne i slova běžně užívaná, byť tzv. cizí, jsem upřímně řečeno nikdy nepochopil. Mám za to, že jde opět o přejímání z jednoho vydání PČP do druhého. Anebo by si tak dlouhé řady nikdo nikdy nezapamatoval. Na druhou stranu: proč se nazpaměť učit slova jako *vyza*, *kavyl*, *slynout*, *čepýřit se* apod., která použijete maximálně párkrát v životě?

Co se týče toho *bydlit*: to spadá do řady sloves (někdy se nazývají „zdvojená“) spolu s *musit/muset*, *myslit/myslet*, *kvílit/kvílet*, *šlit/šilet* a *hanit/hanět*. V brusičské době byly preferovány tvary podle *prosit*, což je i důvod, proč je ve vyjmenovaných slovech *bydlit* a ne *bydlet*.

Prosazují se do standardní češtiny ve velké míře jevy pocházející z internetové komunikace? I v tištěných periodikách (spíše ovšem oddechových) se dnes nezřídka objevují smajlíky, píše se do e-mailů více či méně formálních... Měli by normu užívání podobných prostředků jazykovědci v popisu češtiny opomíjet?

Poslední otázka je myslím zavádějící, protože vnucuje představu, že by v jazykové komunikaci mohlo být něco,

co může lingvista (nebo spíš lingvistika) opomíjet.

Co se týče první otázky, řekl bych, že ne, anebo zcela minimálně.

Radek Ocelák

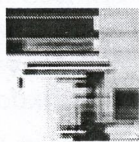
Výstřel (Blow Out)

upoutávka

Film z roku 1981 tematicky zapadá mezi již promítanou *Zvětšeninu* (*Blow Up*) a chystaný *Rozhovor* (*The Conversation*). Mladý zvukový technik (mladý John Travolta) se stane svědkem tragické nehody; podaří se mu zachránit alespoň jednoho z pasažérů. Posléze zjistí, že incident náhodou zaznamenal na audio pásku. Z té se dozví, že nešlo tak docela o nehodu a že úloha ženy, kterou zachránil, je možná trochu složitější, než se původně zdálo. Následují menší nepříjemnosti.

Brian De Palma má v Hollywoodu poměrně specifickou pozici. Rád si vybírá „pokleslejší“ žánry (horor, thriller, gangsterka) a rád se s nimi vypořádává vcelku svérázným způsobem. Snaží se navazovat na tu tradici komplexních žánrových filmů, se kterou je dodnes asi nejvíce spojována tvorba Alfreda Hitchcocka, na kterého De Palma odkazuje poměrně často. Rozhodně však není přijímán tak jednoznačně pozitivně jako Hitchcock. Jeho filmy jsou vizuálně poměrně agresivní a řadě diváků mohou připadat mírně hysterické. Na druhou stranu bývá označován za jednoho z mála opravdu svébytných a často originálních hollywoodských autorů, který se nevyhýbá ani komerčně nejistým projektům (např. předloňské *Redacted*).

Antonín Handl

Řezník z Kněžmosta

recenze

Věci je třeba nazírat v širším kontextu. Šrámkovu Sobotku rovněž. Kontextem Sobotky je Český ráj a v Českém ráji je Kněžmost. V Kněžmostě je řezník a toho jsme se v rámci širšího kontextu rozhodli recenzovat.

Osobnost: 9 z 10 hvězdiček

Řezník na první pohled zaujme svou postavou, která naznačuje, že skolení býka holýma rukama není větší problém. Postava 150–150–130 naznačuje, že se svému řemeslu věnuje od útlého dětství a dělá je rád. Divoké černé kučery jsou lehce zmaštěny tukem z prejtů, maso je pro něj tím, čím je myšlenka intelektuálovi. Jedna návštěva stačí k tomu, abyste k jeho uzeninám získali naprostou důvěru a začali toužit po konzumaci.

Společenská: 10 z 10 hvězdiček

Již při první návštěvě vám řezník ochotně povypráví o posledním srazu řezníků z Českého ráje, na kterém se v 11 lidech

zkonzumovalo 150 litrů piva, 8 pekáčů prejtu, dále s láskou připravené tlačanky a další zabijačkové pochutiny. Heslem posledního setkání bylo: „Já nekouřím, já radši jím.“

Společenská prestiž: 9 z 10 hvězdiček

10 hvězdiček jsme se rozhodli neudělit jen z toho důvodu, že byl naposledy předčen kolegou z Čížovky, který za celý den vypil 38 piv, snědl u toho 1 a půl pekáče prejtu, sedl do auta a odjel. Takového společenského uznání ještě náš oblíbený řezník, respektive jeho metabolismus, nedosáhl.

Kvalita pochutin: 10 z 10 hvězdiček

Přestože loňská ochutnávka byla kvalitnější, nestačili členové našeho akčního týmu polykat sliny dostatečně rychle ani letos. Šunčička od kostičky šťavnaťoučká, tlačenečka libovoučká, škvarečkový chlebiček křupavoučký. Potvrdit může i redakce Splav!u.

Z předchozího vyplývá, že návštěva Kněžmosta, jinak místa zcela nezajímavého a návštěvy nehodného, je při pobytu v Českém ráji nutností – jak společenskou, tak gurmánskou. Pokud se ještě konají skupinové výlety do okolí Sobotky, měl by být Kněžmost nepochybně zařazen do programu. A to co nejdříve.

Johana Lomová

Jan Chromý

Internet škodí zdraví

mimo

Všichni to známe: potřebujeme se nutně dostat do mailu a server zrovna prochází údržbou, nestíháme svou práci a zrovna zamrzne systém, ten debil na diskuzáku zase špatně pochopil náš poslední příspěvek a zrovna přestane fungovat připojení...

Počítač ovšem naše zdraví ohrožuje i po fyzické stránce, což si ale většinou uvědomíme až tehdy, když už je pozdě. Špatné zařízení pracoviště, nevhodná pracovní poloha a dlouhodobé vykonávání stereotypních pohybů bez dostatečného odpočinku si dříve či později vyberou svou daň. Bolesti zad, unavené oči, zamrzlá krční páteř a – většinou nejdříve a nejčastěji – bolavé a zanícené zápěstí mohou znamenat dlouhodobou pracovní neschopnost, v krajním případě i s trvalými následky.

Strašák všech profesí, které se zakládají na práci s počítačem, se jmenuje syndrom karpálního tunelu. V počáteční fázi, kdy je ještě dobře léčitelný, bývá označován jako syndrom RSI (Repetitive Strain Injury – syndrom z opakovaného přepětí). Jde o zánět šlach, jejich pouzder nebo svalových úponů v oblasti ruky. Projevuje se ztuhlostí a trnutím prstů nebo hřbetu ruky a bolestí zápěstí až předloktí, doprovázenou často úbytkem síly při činnostech zatěžujících zápěstní svaly, jako je zvedání těžkých tašek, otevírání sklenic se šroubovacím víčkem či krájení tvrdých potravin.

Při zanedbání léčby se obtíže rozvinou v obávaný syndrom karpálního tunelu. Zanícené šlachy ohybačů palce a prstů

Literární příloha Splav!u

číslo 3

08/07/09

Básníci z internetu – Ladislav Zedník

Od dnešního čísla budeme v literární příloze otiskovat díla autorů publikujících na internetových literárních serverech, kteří v pátek odpoledne vystoupí na zahradě Šrámkova domu v rámci společného čtení. Dnes představujeme tvorbu Ladislava Zedníka.

„Píšu několik let, psaní – anebo přesněji: poezii – vnímám jako samozřejmou součást všednodenního života. Rád čtu básně, k nimž cítím důvod se vracet, mám rád básně, které když si přečtu, uhranou mi svou vnitřní magií a později vytanou ve chvíli, kdy se mi stanou; a konečně: mám rád básně, které nejsou změtí filozofujících gnóm, nepoučují, ale prohlubují mé prožívání (jak to přítomné, tak, zpětně, i prožívání minulé).“

Ladislav Zedník (1977) je vzděláním paleontolog. Jeho debut *Zahrada s jabloněmi a dvěma křesly* (Argo, 2007) byl v roce 2007 nominován na cenu Magnesia Litera v kategorii Poezie. Básně publikoval a publikuje na serverech Písmák, Totem a Li-Terra, ve Welesu a almanachu Wagon.

Tereza
Botlíková

Překračoval tratoliště zrcadel, aby zakopl o strunu

Údolí pořezané strouhou
promrzlo
až na šedou kost.

Průchozímu
mi z pultónů šedi vybuchují
půl roku staré stopy.

A někde, níž,
leží náš pořezaný srpen –
v kapsách hrstky vlčích malin –
střel,
vytvrzených v naší krvi;
jimi jsme tehdy nabíjeli
jazyky.

Pak podzim.
Hřbitovy táhly za vískami
jako smečky za potravou –
krmily se listím – –

a já jedl rozinky vlčích malin –
chutnaly po ostružinách,
jako když se zhasne.

Nyní údolí promrzlé
na šedou kost.
Struna vody je o poznání
napjatější – –

ale navenek
ledový
klid.

Neosvitly; příčný řez ořechem

I (dopis první)

Dny jsou teď tenké jak pauzák. Někdy mám pocit,
že když v chůzi zrychlím, protrhnu mlhu – a octnu se ve
světě,
do nějž se vytrácí vydechlá pára, psi štěkot a kam odrůstá
z komínů kouř...
Ale potom to zkusím – a nic. A tak mi zbývá jen tušení.

Včera jsem celý den prochodil městem.
Zbystřený, jako by každý pór kůže byl okem.
A pak jsem to pocítil: nepatrná zalomení vzduchu.
Místa, která vychýlí holubí let.

II

Zoubky klíče

skously a strhaly vazivo v zámku,
veřeje bezvládně promáchly
a naprázdno mlely zlým pantem –
v jazyce zrezlého železa,

a do ulic šel strážce dveří,
venčený geniem loci
– vodítko pokryté secesním vzorem –,
uviděl psa,
který se nápadně pánovi podobal:
šli jako jeden, pak oba dva
začaly nejistě odrážet výlohy –
obchodů s proutěným zbožím,
v nichž probíhal podzimní výprodej
barevných cetek.

Nečasem přicházel fotograf,
aby momentkou zachytil mrtvého holuba,
jenž přes noc přimrzl k vlastnímu odrazu –
na kaluži.

III

Šediví ptáci
začali do větru vpichovat jehly.
Časem byl vzduch plný pórů, plněných ptačími hlasy.
Pak přišel déšť. Do vpichů zatekla voda. Smyslně
vydechlo zetlelé listí.

Ten, který šel, na cestu vypouštěl čluny.
Pouze pár posledních nalezlo přístav. Z ostatních zbyly jen
vraky –
rozbité šlépěje, kterým krok pozvolna vymizel z paměti –
z paměti přespříliš mělké.

Ten, který poztrácel
korále v odstínech holubí krve, spěchal, aby je ukryl na
jediném místě,
kde viděl umírat člověka – –

tam by je vložil do hluboké jamky, zasypal hlínou
a měsíc co měsíc pak zaléval mlékem – v naději,

že z krystalu vytryskne strom, který dokáže vidět jen jediná
žena.

IV

zapomněl koho, tušil jen kde
mohl by v tomto dni potkat
někoho určitého.

Ve stráni skáceli akáty –
podél schodů zanořených do chůze jak pilka
příbylo větru.

A ve vzduchu řezavo...

zalézalo za nehty, až dotyky zkřehly:
pak ticho bylo
skleněné;

čísi jazyk
– sám sobě kamenem –
mluvil na mrtvého holuba,
aby jej čekal na smluveném místě,

na kterém neznámá žena
zahřívá patero červených krystalů
a vyčkává,
kdo se jí vylíhne z dlaní.

V (Dopis druhý)

Secesní dům. Ruina. Na zdi je stopa po strženém schodišti:
jako otisk skládacího metru. Ale v domě už nikdo nic ne-
měří.

Čas to vzdal, a ciferník v hodinách, které jsem zahlédl pro-
svítat zpod sutin,
zplesnivěl. Tak rád bych ti napsal, že jsem v kastlíku na
chodbě objevil dopis –
zavřený, s pohlednou datací, třeba 1944, a pak bych z něj
citoval:

„Drahá, ten almandin zbarvený holubí krví, kterýs mi při-
vezla z Alp, spolkl zlý pes.

Tady je hladomor – zlého psa jsme snědli, chutnal po tvých
dlaních. Byl tvůj. Odpusť.

PS: Ten almandin mám!“

Ale kastlík byl prázdný.

A možná jsem si to vymyslel a žádný kastlík tam nebyl.

PS: Ani dům... Znáš mě.

Pancíře

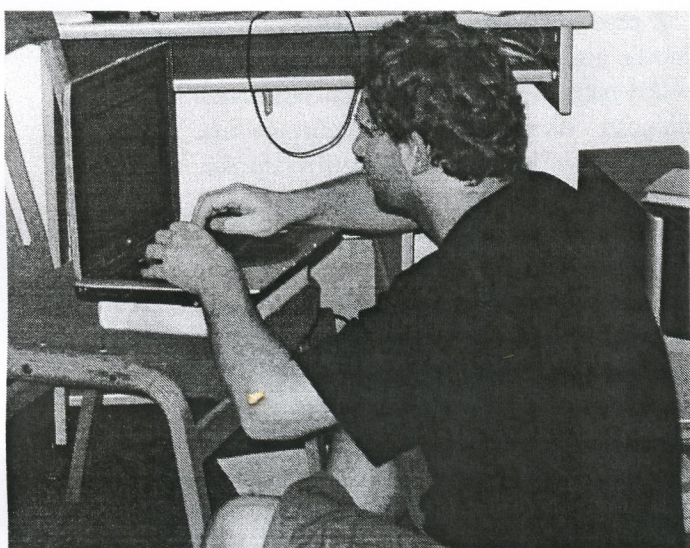
Pláty loje
nakládáme na žebříňák,
po větvích je rozvěsíme
v sadu – –

jdeme jako po hmatníku,
drnčí dráty vysokého
napětí – co je ti –,
tak zemřít – jak –,

tví ptáci do mě
vyklovají
negativní reliéfy
hladu.

zvětší svůj objem. Tyto šlachy jsou uloženy na spodní straně zápěstí pod pevnou vazivovou blánou a příčným vazem zápěstí, které tvoří „tunel“, jímž probíhají také příslušné nervy a cévy. Dlouhodobým zduřením šlach dojde k zúžení tunelu a vytvoří se stálý tlak jak na nervy, tak na cévy, které je vyživují. Bolest postupně zesiluje a přetrvává i v klidu, oslabení zápěstí vede až k naprosté neschopnosti vykonávat některé činnosti (zejména činnost, která obtíže způsobila, ale i koníčky jako jízdu na kole či hru na kytaru) a ke zhoršení koordinace pohybů (psaní rukou, krmení lžící).

Léčba v obou fázích spočívá především v omezení činnosti, která obtíže vyvolala. Při lehčím postižení je doplněno mastmi, obklady a procvičováním ruky, při velkých obtížích pak znehybněním ruky a nasazením léků proti zánětu a otokům. V závažných případech se obtíže řeší chirurgicky. Operace (přetrnutí nervů v postižené oblasti) obvykle přináší výraznou úlevu, může ovšem vyvolat i obnovení obtíží.

Kandidát na syndrom karpálního tunelu

Základním prvkem prevence obtíží se zápěstím je optimální zařízení pracoviště. Paže by měly volně viset z ramen a v loktech svírat pravý úhel s předloktím, které by mělo být zesponu podepřeno. Deska stolu tedy nesmí být příliš vysoko ani nízko vzhledem k tělu, a pokud je klávesnice umístěna ve vysouvacím „šuplíku“ pod deskou, je nutné pracovat na židli s opěrkami pro předloktí. Pokud je klávesnice umístěna na desce stolu, musí být dostatečně daleko od okraje, aby předloktí neviselo ve vzduchu ani se neopíralo o hranu stolu. Zápěstí se při práci nesmí dotýkat desky stolu. Je vhodné pořídit si gelovou podložku před klávesnicí i před myš. Klávesnice by měla být vodorovná spíše než skloněná směrem k vám (nevyklápějte její zadní nožičky), vhodná je ergonomická klávesnice (s klávesami „do vějíře“) a myš velká tak, že se na ní ruka může rozprostřít. Vyhněte se malým notebookovým myším a starým klávesnicím vyžadujícím silné údery při psaní.

Vhodné je také změnit styl práce, začít častěji odpočívat a pravidelně si procvičovat ztuhlé zápěstí. Naučte se psát všemi deseti prsty a pracovat myší i druhou rukou, abyste snížili zátěž na nejpoužívanější prsty. Pište raději pomalu a plynule než rychle a s pauzami, místo myši používejte více kláveso-

vých zkratok. Pri prvej známke obtíží dokončete najnutnejšiu prácu a po niekoľkých dňoch sa počítači vyhýbajte, jemne si procvičujte ruce a zápästia (vhodnou rehabilitačnou pomôckou je tzv. Powerball) a puzenie typu „someone is wrong on the Internet“ preháňajte vedomím, že s každou ďalšou hodinou strávenou u počítača sa rekonvalescencia môže protáhnout o celé dny – a každé pozdžšie propuknutie obtíží môže probíhať výrazne neprijemnejšie.

Tereza
Botlíková

Ako sa zviditeľniť na internete?

internety

V jednom z prvých článkov nášho seriálu sme zhrnuli možnosti vyhľadávania na internete. Dnes sa pozrieme na to, ako byť na internete vyhľadateľní. Predstavme si, že vy alebo vaša inštitúcia máte stránky s nejakými službami, informáciami apod., ktoré chcete na internete propagovať. Existujú neplatené a platené spôsoby, ako tak urobiť.

Začneme od vyhľadávačov. Či už na Googli alebo na Seznam, výsledky vyhľadávania sa delia na tzv. prirodzené, ktoré tvoria ľavý stĺpec, a sponzorované, ktoré sú umiestnené jednak v pravom stĺpci výsledkov a jednak v podfarbených poliach nad prirodzenými výsledkami (max. prvé 3 pozície). K tomu, aby ste sa dostali na predné priečky umiestnenia v prirodzených výsledkoch, slúžia techniky optimalizácie, tzv. Search Engine Optimization (SEO). Pokiaľ sa naopak chcete objaviť v sponzorovaných odkazoch, je potrebné zaplatiť si reklamnú kampaň.

Podľa čoho sa radia prirodzené výsledky vyhľadávania? Rozhodujúcimi kritériami sú kvalita webových stránok, relevancia obsahu webu voči vyhľadávanému výrazu a obľúbenosť stránok medzi užívateľmi. Vyhľadávače uprednostňujú weby s kvalitným originálnym obsahom, na ktoré existuje veľa spätných odkazov, tj. odkazov z iných zdrojov, ako sú iné webové stránky, blogy, články, encyklopédie apod. O radení rozhoduje do veľkej miery použiteľnosť webu. Rozloženie stránok má istý úzus, ktorý je dobré dodržiavať, aby sa užívatelia na webe orientovali. Patrí k nemu napr. umiestnenie navigácie v ľavom hornom rohu alebo na hornej lište stránok, preklik logom na homepage apod. Dôležitá je tiež dobrá čitateľnosť webu, ktorá závisí napr. od farebného rozlíšenia medzi pozadím a textom, zreteľného členenia textu atď.

Druhým spôsobom zviditeľnenia na internete je reklamná kampaň. Internetová reklama sa spúšťa pomocou administratívnych rozhraní, ktoré sa nazývajú PPC systémy. Google má svoj vlastný PPC systém Google AdWords, Seznam má Sklik a okrem týchto existuje ešte niekoľko menších systémov. PPC systémy distribuujú reklamné odkazy jednak do spomínaných výsledkov vyhľadávania a jednak do tzv. obsahovej siete. Reklama sa v obsahovej sieti nezobrazuje na základe toho, že niečo zadáte do poľička vyhľadávania, ale na základe

obsahovej príbuznosti reklamy s článkom, ktorý čítate, alebo témy webu, na ktorom sa pohybujete. Reklama na festival Šrámkovej Sobotky by napríklad mohla byť umiestnená na všetkých stránkach, ktoré sa venujú českému jazyku a literatúre. Vo vyhľadávaní sa používa textová reklama, v obsahovej sieti sú to často bannery, videá, interaktívne gadgety a ďalšie vtieravejšie formy reklamy.

V súčasnosti je prevažujúcim platobným modelom reklamy na internete PPC reklama (pay-per-click), čo znamená platba za klik. Inzerent teda neplatí za umiestnenie reklamy na internete, ale len za skutočné privedenie návštevníka na webovú stránku.

Viditeľnosť na internete v prirodzených i reklamných umiestneniach je možné regulovať a optimalizovať vďaka sledovacím analytickým nástrojom, ktoré zaznamenávajú data o užívateľoch webových stránok: odkiaľ na web prichádzajú, ako sa na webe pohybujú, čo si prečítajú a z akej stránky odídu, koľko času na webe strávia a ďalšie množstvo informácií. Tieto sa vyhodnocujú a sú často podnetom úprav webových stránok alebo reklamnej kampane na ne. Medzi takéto sledovacie nástroje patrí predovšetkým voľne prístupný Google Analytics, ale známe sú aj nástroje ClickTracks, Urchin apod. V minulosti sa používali jednoduchšie webové štatistiky (v Čechách sú rozšírené <http://www.navrcholu.cz>, <http://www.netmonitor.cz> a <http://www.toplist.cz>).

Na základe čoho dokážu tieto nástroje sledovať pohyb užívateľov? Najčastejšie používajú technológiu cookies. Áno, to je tá vec, ktorá sa ukladá vo vašom prehliadači, a voči ktorej sú mnohí užívatelia dosť paranoidní. Cookie (koláčik) je maličký súbor, ktorý server ukladá do vášho počítača. Zaznamenáva váš vstup na stránky, pri návrate vás identifikuje ako vracajúceho sa užívateľa, môže si o vás zapamätať, či ste členom klubu, registrovaným užívateľom alebo nie, ale neukladá o vás žiadne osobné údaje, ani IP adresu, pomocou ktorej ste boli na internet prihlásení.

Cookies môžu byť permanentné, alebo vypršia po odchode zo stránky či zavretím prehliadača. Sledovacie a štatistické nástroje používajú len tzv. first party cookies, ktoré nepovažujem za škodlivé. Sú to cookies, ktoré vlastní webová stránka, na ktorej sa práve nachádzate, a sú často potrebné kvôli interakcii s ňou. Existujú však aj cookies tretích strán, čo znamená, že do vašej interakcie so stránkou vstupuje nejaký tretí subjekt, o ktorom vy nič neviete. Cieľom takýchto koláčikov je väčšinou získať o vás čo najviac informácií. Svoje nastavenie cookies si môžete overiť vo vašom prehliadači (v Mozille Firefox je cesta Nástroje → Možnosti → Súkromie), kde sa môžete rozhodnúť, či chcete povoliť udeľovanie first party cookies a cookies tretích strán. Odporúčam cookies tretích strán zakázať, ale first party cookies povoliť. Nie preto, že sa venujem vyhodnocovaniu internetovej reklamy a že mi vymazávanie cookies skresľuje výsledky, ale preto, že bez možnosti udelenia cookies vám nebudú fungovať niektoré veci: mohli by ste mať problémy s logovaním sa do aplikácií, nefungovala by personalizácia vyhľadávania, členstvo v rôznych kluboch apod.

Milena
Fridmanová

Mařko, daj ně budlika!

recenze

Pavel Göbl se včera přijel chopit čtení ze své knihy *Tichý společník* s dvacetiminutovým zpožděním, protože mu cestou ujel vlak. Mně ujel vlak při cestě na Sobotku a necele dvě hodiny jsem strávil na pardubickém nádraží s knihou Pavla Göbla. Přihodí-li se to tam i vám, doporučuji minout sterilní exemplář unifikované sítě restaurací La Rocket a s *Tichým společníkem* sestoupit tmavým a trochu zapáchajícím průchodem do nádražní hospody, kde na vás Göblovi plebejští hrdinové bezpochyby zapůsobí mnohem autentičtěji.

Členění textu do nedlouhých, poměrně sevřených a občas nenásilně pointovaných kapitol je prezentaci ve formě autorského čtení příznivé. Autor čtení nijak neprodlužoval, necelá půlhodina byla přiměřená tomu, zaujmout alespoň část publika k případnému přečtení celé prózy, za niž Göbl získal letošní cenu Magnesia Litera – objev roku.

Tichý společník nezapře, že autorem je filmový režisér a scenárista: jde o prózu velmi vizuální, kladoucí důraz na popis prostředí, ulpívající na smyslovém detailu, jež dokáže zachytit nápaditě, sugestivně a přesvědčivě. Líčení je Göblovou silnou stránkou – je-li kdo zvyklý v horlivém stopování děje přeskakovat detailní popisy, mine se tu cílem a neuloví mnoho. Autor ovládá jemnou škálu technik, od poutavého zachycení vnějškovosti až k vyjádření duševních pohybů postav. Dualita vnějšku a vnitřku je rozostřena, vypravěčovo oko jako kamera vědoucí, kde utkvívá pohledem, sleduje jemná pohnutí mysli v nenápadných projevech těla. Jeho pozornost je poutána přechodnou zónou mezi tělem a ne-tělem – kvalitou kůže, vlasů, interakcí světla s chlupy a chloupky. Až utkvěle si všímá potu: pot nezdravý, pot dopolední, vlasy spleené nočním potem...

Druhým zásadním pozitivem Göblovy knihy je věrohodnost a zajímavost zobrazeného prostředí (větší vesnice na jihovýchodě Moravy) a postav – jak těch s prostředím srostlých, tak vykořeněné hrdinky Lenky. Nelze snad ani mluvit o „konstrukci“ postav, nýbrž spíš o zobrazení; přinejmenším o svérázné figuře Miry Maliny autor prohlásil, že reálně existuje (a pozdravem „budliky-budliky“ loudí panáky).

Varování: následující část článku vyzrazuje zápletku nebo rozuzlení díla.

Kvalitní stavební materiál i pojivo, stavba ale přesto nestojí příliš rovně. Převážně věrohodně a umně vystavěné jsou i dílčí situace a dialogy, ne ovšem dějová kostra celku – ta působí velmi uměle. Smrt dvou postav v závěru je vzhledem k celku díla zbytečná; jen jí vrcholí odfláknutý pokus o povýšení děje k zajímavosti a významnosti. Próza z kamenů, jakými Göbl vládne, nemusí mít jednotícího příběhu nutně zapotřebí. Řešení polovičaté jako v *Tichém společníku* je ale jednoznačně ke škodě věci.

Jak už ovšem bylo řečeno, kniha nabízí zajímavější věci než příběh. Za tohle by se měl asi opravdu dávat Objev roku: je to dobré a jsou slušné důvody čekat od Göbla i něco lepšího.

Radek Ocelák

Zahrada, kde nic nevyroste aneb doživotní stigma

recenze

Představení *Tetování* od Činoherního studia z Ústí nad Labem bylo zakončeno mohutným potleskem a několikanásobnou děkováčkou. Ale přesto je ve hře i na hře něco špatně. Něco, co se těžko pojmenovává.

Nosnou myšlenkou dramatu měla být nemožnost vymanění se z kruhu, ze stereotypu. Podvědomě tíhneme k partnerům, kteří jsou podobní našim rodičům, protože hledáme jistotu ve známých věcech a bojíme se těch neznámých. Převedení myšlenky do prostředí poněkud pomuchlané rodiny ale působilo trochu násilným dojmem, protože každý přece soucítí se znásilňovanou dcerou a odsuzuje činy jejího otce. Na druhou stranu je toto téma nevyčerpatelné.

Význam názvu hry se odhalí přímo v promluvách herců. *Tetování* jako stigma, kříž na celý život, kterého se nemůžeme nikdy zbavit. Alespoň ne úplně. Herecký projev všech aktérů byl do detailů propracovaný. Postavy si přehazují viny mezi sebou. Paul (Kryštof Rímský) ze sebe nechce udělat zločince, a proto raději tíhu pistole předá Anitě (Tereza Hofová), která se se vším musí porvat sama. Je to přece její problém. Jediná matka (Marta Vítů) se nechce s nikým ani ničím konfrontovat. Nevidí, neslyší, necítí nic, co se uvnitř společenství děje. Dělá v psím salónu, chtěla by být psem. Nic nechápat a hlavně nemyslet. Fritzloidní otec (Jaroslav Achab Haidler), úlisný zevnitř i navenek, byl nastíněn s obdivuhodnou precizností, celkově ale inscenaci ústecké

Make your bedroom
a battle area!
Get these pilules today and
tomorrow your girl will say
you're fantastic in bed!!!

važují za nevýraznou, protože Ačkoli režisér vybral téměř odpovídající herce, nesjednotil Minimalistické výseky ze scén jsou prostřelovány luminiscenčním světlem kvůli přesunu herců nebo pro intimní zpovědi Anity. Každé z postav prosvítá ve tmě její charakteristický znak. Otcí svítí rukávy, protože ruce jsou konatelé jeho neřestí. Matka je výrazná svou ústní rouškou, koketní dcera Lulu přiléhavým tílkem. Bohužel je luminiscenční světlo použito neodůvodněně a v rozličných situacích.

Snad jediné, co lze na inscenaci vyzdvihnout, jsou herecké výkony a načasování premiéry. Dramaturgové se strefili do správné doby, ještě před šokujícím odhalením v Rakousku. Autorka hry Dea Loher je Fritzlova geografická sousedka z Německa.

Helena
Kunčarová

PLAV

MĚSÍČNÍK PRO SVĚTOVOU LITERATURU

K dostání v íčku.

Fotr je lotr

recenze

Hned při děkovačce mi bylo jasné, že největším problémem při psaní této recenze bude uchopit, proč přesně se mi včerejší představení *Tetování* současné německé autorky Dey Loher nelíbilo. Problém rozhodně nebyl v hereckých výkonech, nejspíš nebyl ani v rychlém střihovém pojetí představení, nespočíval ani v kombinaci krutě přímočarých vyjádření a symbolické roviny, která se za nimi skrývala. Tolik by mi nevadil ani otevřený, nepříjemně mnohoznačný konec. Domnívám se, že největším problémem této hry je její značná schematičnost, plochost a předvídatelnost.

Tetování představuje příběh o incestu, o ovládání druhých, o pocitech odpovědnosti a viny, o tom, že některé rány se nikdy nehojí. Hlavně o tom, jak nekrytecká je maloměstská Anita, již po možné dary sousedy zná, pekař, příklad rodiny, v ovšem chošovinista, který dcery neúna a toto chov samozřejmě se o svou rodinu kruh týráni Anita přive

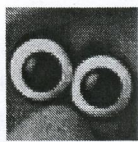

ře Paula, se kterým má poměr, a nedlouho nato otěhotní. V tu chvíli je nutné situaci řešit: Anita přes otcovy protesty a výhrůžky odchází s Paulem, který se jí snaží pomoci, aby se svého stigmatu zbavila. Tím dodá i matce odvalu k tomu, aby svého muže po letech opustila, a celá tíha Wolfova útlaku, včetně sexuálního obtěžování, spadne na její mladší sestru Lulu. Ve finální části hry můžeme pozorovat, jak se Paul, nyní otec, proměňuje v nového Wolfa, když odmítne pomoci Lulu s argumentem, že „musí držet rodinu pohromadě“. Nová Anitina rodina se tak opět stává uzavřenou jednotkou, která se může kdykoliv proměnit v pevnou klec, z níž není úniku. Zůstává nezodpovězeno, zda a jak se Anita rozhodne situaci řešit pomocí zbraně, kterou Paul pořídil na obranu před Anitiným otcem. Ten se jí snaží přimět k návratu pod vlastní ochranná křídla. Zbraň jí Paul v závěrečné scéně předává a řešení problémů tak nechává na ní.

Toto velmi silné téma je představeno ve svižném tempu. Normálně nasvícené scény rodinného života a Anitinych výletů mimo něj se střídají s temně podsvícenými výjevy niterných pocitů ženských hrdinek. Stříhy jsou podkresleny neurčitou moderní taneční hudbou, která není na obtíž, ale ani k ničemu nepřispívá. Scéna je na-prosto jednoduchá, rekvizity nejsou v podstatě žádné, což

umožňuje velmi dobře vyniknout závěrečnému výjevu se skutečnou zbraní, která se na jevišti projeví celou svou vahou. Jak jsem předestřel, herecké výkony byly dobré, vysoce hodnotím zejména Jaroslava Achaba Haidlera v roli otce a Terezu Hofovou v roli Anity. V případě Lulu, tedy Zuzany Onufrákové, jsem měl občas pocit přehnaně emotivního projevu hraničícího s hysterií, to se ale nestávalo příliš často. Problém byl spíš v tom, jak byly postavy prezentovány. Byly ploché – nejenže se v průběhu hry ze svých výchozích pozic nikam příliš neposunuly, ale vlastně ani neměly kam. S výjimkou otce a Anity neměly na ploše sedmdesáti minut ani příliš prostoru, aby se z nich stalo něco jiného než karikatury, nebo, chcete-li, typizované postavy šovinistického otce, ušlápnuté matky, znásilňované dcery, bouřící se puberťačky a cílevědomého mladého muže. Bohužel ani dvě hlavní postavy, kterým bylo věnováno nejvíce času, se z tohoto pojetí nevymanily. Dramatická pomůcka, která dává postavám možnost naplno vyjádřit, co si myslí, aniž by nám to musely složitě zahrát v komplikovaně vystavěné divadelní situaci, bohužel téměř nutně vede ke zjednodušení, v tomto případě doplněném „mluvícími“ jmény – příjmení Tíha, které členy Anitiny rodiny váže dohromady, stejně jako květinářovo příjmení Hodnota, jsou přece až trapně jednoduché narážky.

V prostředí, kde postavy nemají možnost volby, je snad trochu zvláštní chtít, aby se někam posouvaly, přesto mi bylo líto, že hned po expozici, která divákům velmi přímočaře sdělila, kdo je kdo a co je zač, byl jasný směr, kterým se asi zbytek představení může ubírat, a k žádné změně tohoto směru nedošlo. A přesto, že byl text dobře napsaný, naplněný vnitřními referencemi a citacemi, které zdařile zvyšovaly napětí jednotlivých výjevů (celkový dojem bohužel kazily drobné stylistické chyby překladu – ve vypjatém dialogu se najednou objevily naprosto spisovné tvary), a ač byla hra dobře podána herecky, nemohl jsem se zbavit dojmu, že frenetický potlesk na závěr představení byl značným přeceněním toho, co jsme měli možnost zhlédnout.

Vít Prokopius

Má bohéma

recenze

Avizované úterní nokturno „EKG major“, speciál *O lásce a ráji*, se stalo pro mnohé ze zúčastněných spíše názornou demonstrací intelektuálního předpeklí. Estrádu složenou z prozaických textů i ukázek poezie prokládanou planými historkami vesměs bez pointy a arytmiickým doprovodem dua Hlinomazův apetit opustila před koncem většina diváků.

Projekt EKG je sérií večerů pořádaných Jaroslavem Rudíšem a Igorem Malijevským pod záštitou Divadla Archa. V rámci jednotlivých „dílů“ jsou k participaci zváni nej-

různější současní umělci. Tentokrát jimi byli literáti Petr Pýcha a Vít Janota. První z nich přednesl povídku o muži se dvěma penisy, druhý sérii krátkých básní. V mezičase předvedl básník Malijevský (pravděpodobně aniž by si byl vědom svého epigonství) několik variací na téma „Miroslav Kovářík prezentuje poezii Václava Hraběte“, včetně bluesového doprovodu. Celou literárně-hudební šou pak téměř zakončil sám Jaroslav Rudiš četbou ze svého deníčku. S ne-skrývanou sebestředností seznámil zbyvší diváky s tím, jak ho v Brooklynu balily holky a tlačily boty a vůbec se všemi intimitami, které mohou potkat mladého českého umělce na sebezprezentačním výletě v Americe, načež se citovaly výsledky z Googlu na dotaz „ráj“. Nevyžádaný přídavek se odbyl v podobě písne z repertoáru dua Hlinomazův apetit. Ne že by byla tak špatná. Byla jen úplně stejná jako všechny předešlé (pomineme-li pokus o sólový výstup mužské polovičky, který byl pro jistotu improvizovaně nazván improvizací). Kateřina Šarközi a Lumír von Bejda se rozloučili, zanechavše mě na rozpacích, zda se jednalo o recesi, nebo zda bylo tričko s medvědem grizzlym a repertoár vhodný spíše pro folkový festival Zahrada míněno vážně.

Nevadilo by mi, že písne a místy i přednes byly neumělé, historky jalové, že umělci byli, lidově řečeno, „s hovnem jedna ruka“ ani že slibovaný kabaret nebyl vůbec kabaretem – naopak jsem zatlačila slzu při vzpomínce na neumělé, a přesto svým způsobem vydařené besídky Divadla Sklep. Několik gagů vyšlo velmi dobře, za světlá místa večera považuji například autenticitu dialogu v povídce Petra Pýchy či Malijevského báseň Golem. Vadilo mi ale, že to kolem a kolem byla zkrátka nuda. Pekelná. Nezbývá než doufat, že tato nuda se neodbývá na pokračování. Že šlo o nešťastnou konstelaci okolností a ostatní díly pořadu EKG vypadají jinak. V opačném případě by „Ékágéčka“ aspirovala spíše na „Vékávěčka“ pro českou intelektuální obec. A to by mě na mou bohému tuze mrzelo.

Kateřina
Veselovská

(autorka je intelektuálka)

Úterý

stalo se

V úterý se v titulku této rubriky objevila neděle, myšleno však bylo pondělí. Redaktoři Ocelák, Martínek a Šmejkal odpoledne podlehli kouzlu origami. Zdělanci se ohradili – u kašny nezpívali nývě, nýbrž krásně. Šéfredaktor u okýnka zaplatil své budliky a vrátil se lehce rozčarován. Přijel Rozbořil. Část redakce dospěla po diskusi k názoru, že interaktivní tabule může být v některých speciálních případech skoro tak dobrá jako tabule obyčejná. Brněnští popeláři ušlapali holuba; patrně umíral. Uplynulo 20 826 dní od smrti Fráni Šrámka. Král popu měl pohřeb.

9**bouirlivak666@seznam.cz**om **Stanislav K. Neumann** [hide details](#) 2:25

<bouirlivak666@seznam.cz>

to ● **anarchista77@gmail.com**

date Jul 7, 1905 at 2:25

subject Fwd: Fwd: Fwd: pratele

----- Původní zpráva -----

Od: <groshup@seznam.cz>

Předmět: Fwd: Fwd: Fwd: pratele

Datum: Jul 6, 1905 14:22:42

*"Přátelé
jsou jako hvězdy-*

*nevidíš je pořád,
ale přesto víš,
že existují."*

009.jpg30K [View](#) [Download](#)

Fwd: Fwd: Fw: Re: Fw: řetěz štěstí!!!

Inbox | X

10Frana Sramek to milka [show details](#) 2:34 PM (0 minutes)**Někdo potřebuje, abys mu to poslal!!!Když tento mail...**

>>>>>...pošleš 2 lidem se tvé přání splní v jednom roce

>>>>>...pošleš 5 lidem se tvé přání splní za 3 měsíce

>>>>>...pošleš 7 lidem se tvé přání splní za jeden měsíc

>>>>>...pošleš 10 lidem se tvé přání splní za jeden týden hned ráno

>>>>>...a ještě více lidem tak se přání splní ještě dnes

>>>>>!!! HODNĚ ŠTĚSTÍ !!!

>>>>>Pošli tento mail tolika přátelům, kolik je možné.

>>>>>Když tento mail dostaneš zpátky, víš kdo jsou tví praví přátelé.

>>>>>!!!!!!PROSÍM OKOPIRUJ TENTO MAIL DO NOVÉ ZPRÁVY!!!!!!

loveangel.gif83K [View](#) [Download](#)

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 53. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 4. do 11. 7. 2009. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 266 74 122, DIČ CZ26674122.

Evidenční číslo MK ČR E 15812.

Redakce: Tereza BOTLÍKOVÁ, Milena FRIDMANOVÁ,
Eva GRILLOVÁ, Antonín HANDL, Zuzana KUBIŠOVÁ,
Helena KUNČAROVÁ, František MARTÍNEK, Lukáš NOVOSAD,
Radek OCELÁK, Vít PROKOPIUS, Jan PUC, Ondřej ŠMEJKAL,
Kateřina VESELOVSKÁ

www.splav.cz, www.sramkovasobotka.cz

redakcesplav09@gmail.com

Vychází za přispění Královéhradeckého kraje.

www.creativecommons.cz

Doručením příspěvku do redakce udělujete vydavateli bezúplatnou licenci k otisknutí textu v časopise, včetně korektorských zásahů v nezbytném rozsahu a následného zveřejnění časopisu na stránkách www.splav.cz.